

RUTA 5: Els tallers artesans del Cister

La cultura del territori Cister es pot descobrir, també, a través dels pobles de tradició artesanal, que ens mostren oficis molt diversos i avui gairebé desapareguts com: ferrers, terrissaires, fusters, cistellers, vidriers... i al llarg de l'any alguns pobles celebren diferents festes dedicades a l'artesania. En marxar, no oblideu d'emportar-vos-en un record!

DIA 1: VALLBONA DE LES MONGES - SANT MARTÍ DE MALDÀ - VERDÚ - ALTET - PUIGVERD D'AGRAMUNT - LA FULIOLA - CASTELLSERÀ

Vallbona de les Monges. La peça fonamental de Vallbona és la comunitat monàstica que des de fa més de 850 anys dona vida al monestir. Les monges de Vallbona segueixen la Regla de sant Benet i la seva vida fonamentalment es basa en la pregària, la contemplació i el treball. Avui les monges es dediquen a diverses activitats: l'hostatgeria, l'hort, estampes i recordatoris per a diverses circumstàncies, i la ceràmica i reproduccions antigues del monestir i de les peces de la farmàcia del s. XV. Totes les peces es poden comprar a la botiga del monestir. www.monestirvallbona.cat

Davant del monestir hi trobem el taller Ahumada Balcells Vitrallers, lloc on es treballa la tècnica del vitrall i gravat a l'àcid, tel. 973 330 528. www.vitrallers.com

D'aquí anem a **Sant Martí de Maldà** (8 km), on hi ha el taller de pintura de la Rosa Farran. Hi podem trobar teules pintades i quadres. Tel. 973 331 149. www.rosafarran.com

Per anar a Verdú passem per Ciutadilla, on un dels actes més destacats de la Trobada de grups de recreació medieval que es celebra el mes d'abril és la fira i tallers d'artesans. www.ciutadilla.cat

Seguim a **Verdú** (8 km), poble declarat Zona d'Interès Artesanal per la Generalitat de Catalunya, ja que es distingeix per un artesanat actiu i homogeni de la ceràmica. Hi ha diverses fires on es dona a conèixer l'artesania de la comarca. A Verdú se celebra al juny la Festa del Silló que està especialitzada en l'artesania pròpia, on es pot veure tant ceràmica artística i decorativa com ceràmica més tradicional, amb els cànirs anomenats també sillons. A Tàrrega al desembre se celebra la Fira d'artistes i activitats tradicionals on hi ha una gran exposició d'artistes de la zona que mostren la seva obra i producció. <http://www.verdu.cat>

Continuem el recorregut en direcció a Tàrrega i a continuació cap a Agramunt. A uns 6 km de Tàrrega arribem a **Altet**. No marxeu sense abans passejar pels carrers del poble i admirar els antics portals al carrer de Baix i al del Centre. El carrer Major i la plaça de l'Església configuren els llocs més emblemàtics d'Altet.

A **Puigverd d'Agramunt** (16 km) hi trobem l'escultor Ramon Guixé, que treballa la ceràmica, la pintura, gravats,... Tel. 670 221 786. La bonica vista que hi ha des del poble, reforçada pels edificis de l'església i el castell, crida l'atenció i convida a fer-hi una visita. <http://puigverdagramunt.ddl.net>

Seguim en direcció a Agramunt, poble conegut pel seu torró i la xocolata a la pedra, i després en direcció a Preixens on agafarem la carretera que ens durà a **Castellserà** (15 km). Podem completar la jornada amb la visita al laberint de blat de moro, tel. 973 402 045 (www.masiaesperanca.com).

La ruta dels tallers artesans per les terres de l'Urgell acaba a **La Fuliola** (6 km), on hi trobem el taller Refractàrius de ceràmica i fang. <http://refractarius-ceramica.blogspot.com.es/>

DIA 2: MONTBLANC - L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ - SENAN - VIMBODÍ - MONESTIR DE POBLET

Montblanc és la capital de la Conca de Barberà i una vila medieval situada a la vall del riu Francolí i als peus de les muntanyes de Prades. Declarada Conjunt Monumental i Artístic l'any 1947, posseeix un dels recintes emmurallats més ben conservats de Catalunya. L'any 2003 es va crear Terrània, el Festival Internacional de Ceràmica a Montblanc amb l'objectiu de promocionar l'artesanía local i la ceràmica artística i decorativa a nivell internacional. Al nucli antic de Montblanc trobareu entre edificacions medievals, botigues i galeries de ceramistes locals. D'aquests edificis en destaquen les esglésies de Santa Maria la Major i la de Sant Miquel, el carrer dels Jueus, els palaus dels Josa i dels Alenyà, el pont vell, l'hospital i la capella de Santa Magdalena i la plaça Major, l'antic convent de Sant Francesc, el celler modernista, entre altres. La Setmana Medieval de la Llegenda de Sant Jordi, Brickània, Terrània, Clickània i Safrània destaquen entre els esdeveniments d'interès turístic. Es fan visites guiades des de l'Oficina Municipal de Turisme - www.montblancmedieval.cat

Agafem la N240 direcció Lleida i a 7,2 km arribem a **l'Espluga de Francolí**, on hi trobem diferents artesans que treballen diferents disciplines artístiques, el ferro forjat, la pedra i la restauració de mobles. A més, és un dels pobles més turístics de la comarca situat als peus de les muntanyes de Prades. Visitar les Coves prehistòriques, el celler modernista, el Museu de la Vida Rural, la Fassina Balanyà, fer la ruta Templera i Hospitalera i tastar els famosos carquinyolis són els atractius més importants de la vila. www.esplugaturisme.cat

Sortim de l'Espluga en direcció a **Senan** (11 km) per la carretera T-232. Senan es troba al nord-oest de la Conca de Barberà, als peus de la serra del Tallat i lloc de pas del camí de Sant Jaume a Catalunya. És un poble tranquil on hi viuen des de fa anys, dos reconeguts ceramistes que disposen d'exposició permanent annexa al taller de ceràmica, on es poden admirar i adquirir les seves obres (tel. 977 87 73 01 i 690 15 16 14). No marxeu sense fer la ruta familiar per les Sorts, un itinerari per fer en família per conèixer l'entorn de Senan en pocs minuts seguint la unió d'elements patrimonials i

naturals més característics del poble com són: l'església, l'alzina de la Pastora i els rentadors. <http://www.senan.altanet.org/> - <http://www.nuriaalba.com/nuri1.htm>

Tornem de nou en direcció a l'Espluga per agafar la N240 direcció Lleida. El següent poble és **Vimbodí** (15,4 km). El poble és conegut per l'elaboració artesanal del vidre bufat i des de l'any 2014 es celebra la festa del vidre artesà Vitrum , que té per objectiu recrear el procés tradicional i altres tècniques com: vitrofusió, vitrall, esmalt, joieria... El Museu i Forn del Vidre és l'espai perfecte per conèixer els orígens del vidre i de la indústria del vidre de principis del segle XX a Vimbodí i Poblet a través d'una col·lecció de peces antigues. No us perdeu l'espectacle excepcional de com es transforma, en pocs minuts, la pasta de vidre a uns 1.000°C de temperatura, en una senzilla peça de vidre bufat com un setrill o un porró, a càrrec del mestre vidrier. Es fan visites guiades al museu, i al municipi, a l'església parroquial, al carrer de les Abraçades... Consultar els horaris de visita a: www.museudelvidre.cat

Continuem el viatge fins al **monestir de Poblet** (4 km). Un impressionant conjunt arquitectònic que es troba entre els monestirs més grans d'Europa. Declarat Patrimoni Mundial de la Humanitat, alberga una important comunitat monàstica que manté viva l'espiritualitat de l'indret. Els monjos cistercencs segueixen la regla de sant Benet que diu que els monjos ho són de debò quan viuen del treball de les seves mans (cf. 48, 8). La seva finalitat és el sosteniment de la casa i de la comunitat, a més de contribuir al desenvolupament integral de la persona. Actualment, el monjos de Poblet, a banda de dur les tasques domèstiques necessàries i dels oficis més especialitzats, duen a terme treballs d'enquadernació i de ceràmica. Els seus treballs estan exposats a la botiga de Poblet. <http://www.poblet.cat>

DIA 3: SARRAL- BELLTALL - SOLIVELLA - VILAVERD - VALLS - SANTES CREUS

Sarral, població declarada Zona d'Interès Artesanal per la Generalitat de Catalunya, ja que es distingeix per un artesanat actiu i homogeni en la manufactura de l'alabastre. L'existència d'aquesta matèria primera ha fet que nombrosos artesans, escultors i artistes de la comarca l'hagin treballat al llarg dels segles.. Sarral celebra el 2017 el centenari de la instal·lació al municipi del primer taller modern dedicat a l'elaboració de productes artístics, decoratius i d'artesanía d'alabastre. El Museu de l'Alabastre, únic a Catalunya, ofereix la possibilitat de conèixer amb profunditat tot el que s'amaga darrere d'aquest mineral tan especial.

A Sarral organitzen visites guiades que permeten conèixer en profunditat la seva història, tradició, patrimoni i cultura. Tel. 977 89 00 10 o 658 230 487. <https://viusarral.com/rutes-turistiques/>

Ara ens dirigim a **Solivella**, lloc de pas entre Andorra i les platges de la Costa Daurada, i entre els monestirs de La Ruta del Cister, Poblet i Vallbona. Us proposem fer la ruta dels murals. Consta de 10 murals de ceràmica ubicats en diferents llocs del municipi que permet conèixer els carrers i places de Solivella. Els murals són obra del

taller de ceràmica Català-Ripoll de Solivella. Altres atractius turístics són els quadres giratoris de SansArt, el Racó del càntir (una col·lecció de més de 1.800 càntirs per conèixer els usos i els tipus de càntirs) i els vins i caves. <http://www.solivella.cat/>

Continuem fins a **Belltall** (8 Km), poble conegut pels alls que s'hi produeixen i destaca pel seu paisatge entre la Conca de Barberà i l'Urgell i és pas del sender GR175 La Ruta del Cister. Aquí hi resideixen tres artistes, dos dedicats a la porcellana i l'altre a l'escultura principalment. <http://www.passanantibelltall.cat/>

De Belltall baixem cap a **Vilaverd** seguint la C14 (22 km). Vilaverd és un poble petit, tranquil i acollidor que ha sabut aprofitar i donar diversos usos al llarg de la història a l'aigua del riu Francolí i del riu Brugent per regar els camps de conreu amb les séquies, rentar la roba als rentadors, produir l'energia per moure els molins hidràulics i per produir gel. Avui hi trobem el taller de la cistellera Anna Sínia, que també aprofita l'aigua per fer els seus cistells. No marxeu sense visitar els rentadors! Per la seva situació és punt de partida de nombroses excursions. www.vilaverd.altanet.org/

Ara ens dirigim a la capital de la comarca de l'Alt Camp, **Valls** (11,5 km), bressol dels castells i ciutat origen dels calçots. Hi trobem Terra d'Espardenyes, artesans des de 1939 amb botiga física, Calçats Alentorn (<http://www.terradespardenyes.cat>) on podreu comprar-vos les tradicionals espardenyes de pagès, franceses, menorquines i fins i tot hi podreu comprar faixes.

Aquesta ruta acaba a **Santes Creus** (19 km), petit poble format al voltant del recinte dels monestir de Santes Creus que pertany al municipi d'Aiguamúrcia. Aquí tenim el taller i botiga del ceramista Jaume Satorras, que alhora acull una sala d'art municipal amb exposicions mensuals d'artistes de diferents disciplines, tel. 977 63 84 37 (<http://www.jaumesatorras.com/>). Destaca també la col·lecció de rajoles catalanes que ha estat donada a l'Ajuntament d'Aiguamúrcia per en Pitu Cunillera i la Rocío Morcillo. La col·lecció està formada per un total de 109 plafons de rajoles catalanes que van des del segle XVIII al XIX. <https://visitasantescreus.wordpress.com/que-visitar/casalot-de-santes-creus/>

El monestir de Santes Creus reflecteix el model canònic dels monestirs del Cister amb una arquitectura sòlida, greu i austera. És l'únic que no té vida monàstica, això permet oferir serveis i una programació cultural molt completa al llarg de l'any. <http://patrimoni.gencat.cat/ca/coleccio/reial-monestir-de-santes-creus>

®Edició 2017